

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2002 M. SPALIO 7 D. ĮSAKymo NR. 528/490 „DĖL
VALSTYBINIO RADIOLOGINIO MONITORINGO ORGANIZAVIMO, VYKDYMO IR
INFORMACIJOS TEIKIMO VALSTYBĖS VALDYMO IR SAVIVALDOS
INSTITUCIJOMS, EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJAI BEI VISUOMENEI TVARKOS
PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO**

2019 m. lapkričio 29 d. Nr. D1-710/V-1361

Vilnius

P a k e i č i a m e Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. spalio 7 d. įsakymą Nr. 528/490 „Dėl Valstybinio radiologinio monitoringo organizavimo, vykdymo ir informacijos teikimo valstybės valdymo ir savivaldos institucijoms, Europos Bendrijų Komisijai bei visuomenei tvarkos patvirtinimo“ ir jį išdėstome nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL VALSTYBINIO RADIOLOGINIO MONITORINGO ORGANIZAVIMO,
VYKDYMO IR INFORMACIJOS TEIKIMO EUROPOS KOMISIJAI BEI VISUOMENEI
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo 7 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir įgyvendindami Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimo Nr. 388 „Dėl Informacijos ir ataskaitų, susijusių su Europos Sąjungos aplinkos sektoriaus teisės aktų įgyvendinimu ir teikiamų Europos Komisijai, Europos cheminių medžiagų agentūrai ir Europos aplinkos agentūrai rengimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 ir 3 punktus,

t v i r t i n a m e Valstybinio radiologinio monitoringo organizavimo, vykdymo ir informacijos teikimo Europos Komisijai bei visuomenei tvarkos aprašą (pridedama).“

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
ir Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2002 m. spalio 7 d.
įsakymu Nr. 528/490

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
ir Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2019 m. lapkričio 29 d.
įsakymo Nr. D1-710/V-1361 redakcija)

VALSTYBINIO RADIOLOGINIO MONITORINGO ORGANIZAVIMO, VYKDYMO IR INFORMACIJOS TEIKIMO EUROPOS KOMISIJAI BEI VISUOMENEI TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

1. Valstybinio radiologinio monitoringo organizavimo, vykdymo ir informacijos teikimo Europos Komisijai bei visuomenei tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) reglamentuoja valstybinio radiologinio monitoringo organizavimą, vykdymą ir informacijos teikimą Europos Komisijai (toliau – Komisijai) bei visuomenei. Tvarkos aprašas parengtas atsižvelgiant į 2000 m. birželio 8 d. Komisijos rekomendaciją 2000/473/Euratomas dėl Euratomo sutarties 36 straipsnio, susijusio su aplinkos radioaktyvumo lygių aplinkoje monitoringu, siekiant įvertinti gyventojų apšvitą, taikymo (OL 2000 L 191, p. 37).

2. Tvarkos aprašas yra privalomas visiems juridiniams ir fiziniams asmenims, atsakingiems už valstybinio radiologinio monitoringo organizavimą, vykdymą ir informacijos teikimą.

3. Tvarkos aprašas nereglamentuoja ūkio subjektų radiologinio monitoringo.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **retasis valstybinio radiologinio monitoringo tinklas** – valstybinio radiologinio monitoringo tinklas, kurį sudaro ne mažiau kaip po vieną monitoringo stotį ar mėginių ėmimo tašką kiekvienam aplinkos komponentui ir kuris skirtas momentinėms aplinkos gama dozės galios ir radionuklidų aktyvumo koncentracijos vertėms ir jų kaitai nustatyti. Retajame valstybinio radiologinio monitoringo tinkle atliekamų aplinkos gama dozės galios matavimų ir radionuklidų aktyvumo koncentracijos aplinkos komponentų mėginiuose tyrimų rezultatas pateikiamas konkrečia verte su matavimo ar tyrimo neapibrėžtimi;

4.2. **tankusis valstybinio radiologinio monitoringo tinklas** – visą Lietuvos Respublikos teritoriją apimantis valstybinio radiologinio monitoringo tinklas, kurį sudaro kelios arba daugiau monitoringo stočių ar mėginių ėmimo taškų kiekvienam aplinkos komponentui ir kuris skirtas vidutinės aplinkos gama dozės galios, aplinkos dozės ekvivalento ir radionuklidų aktyvumo koncentracijos vertėms įvertinti. Tankiajame valstybinio radiologinio monitoringo tinkle atliekamų aplinkos gama dozės galios matavimų ir radionuklidų aktyvumo koncentracijos aplinkos komponentų mėginiuose tyrimų rezultatas pateikiamas gautą vertę palyginant su praneštinąja verte;

4.3. **valstybinio radiologinio monitoringo tinklas** – vietų, kuriose atliekami valstybinio radiologinio monitoringo aplinkos gama dozės galios ir aplinkos dozės ekvivalento matavimai ir imami aplinkos komponentų mėginiai, visuma;

4.4. **valstybinis radiologinis monitoringas** – sistemingas ir nuolatinis aplinkos gama dozės galios, aplinkos dozės ekvivalento ir radionuklidų aktyvumo koncentracijos aplinkos komponentų mėginiuose stebėjimas, gyventojų iš aplinkos ir jos komponentų gaunamos jonizuojančiosios spinduliuotės apšvitos vertinimas ir apšvitos kaitos tendencijos stebėjimas;

4.5. **valstybinio radiologinio monitoringo priemonės** – valstybinio radiologinio monitoringo programa, tiesioginių matavimų, mėginių ėmimo ir tyrimų analitinė įranga, procedūros ar metodikos (įskaitant kokybės kontrolę, duomenų saugojimą ir ataskaitų rengimą), taip pat valstybinį radiologinį monitoringą vykdančios laboratorijos;

4.6. **valstybinio radiologinio monitoringo regionas** – reprezentatyvi teritorija, kurios valstybinio radiologinio monitoringo duomenys naudojami gyventojų apšvitos įvertinti, atsižvelgiant į radioaktyviąją taršą ir gyventojų pasiskirstymą;

4.7. kitos tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme.

II SKYRIUS

VALSTYBINIO RADIOLOGINIO MONITORINGO ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

5. Valstybinis radiologinis monitoringas (toliau – monitoringas) vykdomas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ir yra apibrėžtas tankiuoju ir retuoju monitoringo tinklais. Lietuvos Respublikos teritorija laikoma vienu monitoringo regionu. Tankusis ir retasis monitoringo tinklai pateikti tvarkos aprašo 1 priede.

6. Monitoringą organizuoja ir vykdo šios institucijos:

6.1. Aplinkos apsaugos agentūra – aplinkos oro (aplinkos gama dozės galios, aerozolių, iškritų tankiajame monitoringo tinkle) ir paviršinio vandens (vandens, dugno nuosėdų, biotos (žuvų ir augmenijos)). Ši monitoringo dalis yra valstybinio aplinkos monitoringo, vykdomo pagal Valstybinę aplinkos monitoringo 2018-2023 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2018-2023 metų programos patvirtinimo“, dalis;

6.2. Radiacinės saugos centras – geriamojo vandens, pieno, „maisto krepšelio“, iškritų retajame monitoringo tinkle, aplinkos dozės ekvivalento ir dirvožemio.

7. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja ir vykdo gyvūninių žaliavų radiologinę kontrolę (toliau – kontrolė).

III SKYRIUS

APLINKOS KOMPONENTŲ MĖGINIŲ ĖMIMO REIKALAVIMAI, MATAVIMŲ IR TYRIMŲ PERIODIŠKUMAS

8. Aplinkos komponentų mėginių ėmimo reikalavimai ir nustatomi radionuklidai ar parametrai nurodyti tvarkos aprašo 2 priede. Matavimai ir tyrimai retajame monitoringo tinkle atliekami ne rečiau kaip kartą per mėnesį, tankiajame monitoringo tinkle – bent kartą per ketvirtį, išskyrus atvejus, kai tvarkos aprašo 1 priede nurodyta kitaip.

9. Retajame monitoringo tinkle naudojamų matavimo prietaisų aptikimo riba turi būti pakankama, kad būtų galima išmatuoti aplinkos gama dozės galios ir aplinkoje esančių radionuklidų

koncentracijos vertes, o tankiajame monitoringo tinkle – mažesnė už praneštinąją vertę, nurodytą tvarkos aprašo 2 priedo lentelėje.

10. Kiekviena iš monitoringą vykdančių tvarkos aprašo 6 punkte nurodytų institucijų turi užtikrinti, kad tyrimus atliktų akredituotos laboratorijos arba laboratorijos, turinčios Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-711 „Dėl Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka išduotą leidimą atlikti tvarkos aprašo 2 priedo lentelėje nurodytų radionuklidų arba matuojamų parametrų tyrimus, arba laboratorijos, pripažintos Asmenų, įskaitant dozimetrijos tarnybas, siekiančių atlikti visuomenės sveikatos saugai užtikrinti reikalingus žmonių apšvitos dozių ir (ar) dozės galios, ir (ar) aktyvumo matavimus ir (ar) apšvitos dozių įvertinimą, pripažinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-965 „Dėl Asmenų, įskaitant dozimetrijos tarnybas, siekiančių atlikti visuomenės sveikatos saugai užtikrinti reikalingus žmonių apšvitos dozių ir (ar) dozės galios, ir (ar) aktyvumo matavimus ir (ar) apšvitos dozių įvertinimą, pripažinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

11. Monitoringą vykdančios institucijos turi užtikrinti, kad tyrimus atliekančios laboratorijos dalyvautų palyginamuosiuose matavimuose, ypač organizuojamuose Komisijos.

IV SKYRIUS

MONITORINGO ATASKAITOS IR INFORMACIJOS VISUOMENEI TEIKIMAS

12. Monitoringą vykdančios institucijos kiekvienais metais rengia monitoringo ataskaitas. Jas sudaro:

12.1. matavimų ir tyrimų, numatytų tvarkos aprašo 1 priede, rezultatai. Kai išmatuotos radionuklido aktyvumo koncentracijos vertė yra mažesnė už aptikimo ribą, monitoringo ataskaitoje pateikiama aptikimo riba;

12.2. papildomų matavimų ir (ar) tyrimų rezultatai (jei atliekami);

12.3. matavimų ir tyrimų rezultatų analizė.

13. Aplinkos apsaugos agentūra rengia aplinkos oro ir paviršinio vandens, Radiacinės saugos centras – geriamojo vandens, pieno, „maisto krepšelio“, iškritų retajame monitoringo tinkle, aplinkos dozės ekvivalento ir dirvožemio Monitoringo ataskaitas, kurios skelbiamos nurodytų institucijų interneto svetainėse.

14. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba rengia gyvūninių žaliavų radiologinės kontrolės ataskaitą, kurią skelbia interneto svetainėje.

V SKYRIUS

MONITORINGO DUOMENŲ TEIKIMAS KOMISIJAI

15. Metiniai monitoringo ir kontrolės duomenys iki kitų kalendorinių metų birželio 30 d. teikiami Komisijai.

16. Radiacinės saugos centras ir Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba iki kitų kalendorinių metų birželio 15 d. pateikia monitoringo ir kontrolės duomenis tiesiogiai Komisijai, naudodamiesi Komisijos programine įranga, apie tai raštu informuodami Aplinkos apsaugos agentūrą. Aplinkos apsaugos agentūra užtikrina duomenų pateikimo kontrolę.

17. Monitoringo ir kontrolės duomenys pateikiami pagal reikalavimus, nurodytus tvarkos aprašo 3 priede. Komisija turi teisę tikrinti monitoringo ir kontrolės priemones.

18. Teikiami visų atliktų matavimų ir tyrimų rezultatai. Tiesioginių nepertraukiamų matavimų atveju teikiami jų mėnesiniai vidurkiai.

19. Papildomai teikiami duomenys ir duomenys, potencialiai svarbūs ekstremaliųjų situacijų atvejais, teikiami Komisijai elektroninėmis ryšio priemonėmis.

TANKUSIS IR RETASIS VALSTYBINIO RADIOLOGINIO MONITORINGO TINKLAI

1. Tankusis valstybinio radiologinio monitoringo tinklas (toliau – tankusis monitoringo tinklas) pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. Tankusis monitoringo tinklas

Aplinkos gama dozės galios monitoringas	Aerolių monitoringas	Iškirtų monitoringas	Paviršinio vandens monitoringas	Geriamojo vandens monitoringas	Pieno monitoringas	„Maisto krepšelio“ monitoringas	Aplinkos dozės ekvivalento monitoringas	Dirvožemio monitoringas
Automatinės matavimo stotys: 1. Adutiškis; 2. Alytus; 3. Biržai; 4. Buivydžiai; 5. Dieveniškės; 6. Dubininkas; 7. Elektrėnai; 8. Joniškis; 9. Kalveliai; 10. Kėdainiai; 11. Kybartai; 12. Kaltinėnai; 13. Lavoriškės; 14. Lazdijai; 15. Mačionys; 16. Mažeikiai;	Automatinė matavimo stotis: Vilnius	Mėginių ėmimo stotys: 1. Vilnius; 2. Kaunas; 3. Klaipėda; 4. Utena.	Mėginių ėmimo vietos: 1. Upės: 1.1. Nemunas a. Druskininkų (vanduo – 4 k./met.*, dugno nuosėdos – 2 k./met.*); 1.2. Neris ties Buivydžiais (vanduo – 12 k./met.*, dugno nuosėdos – 4 k./met.*, biota (žuvis) – 1 k./met.*);	Mėginių ėmimo vietos: 1. Kauno apskritis (1 vietovė); 2. Klaipėdos apskritis (1 vietovė); 3. Šiaulių apskritis (1 vietovė); 4. Panevėžio apskritis (1 vietovė); 5. Utenos rajono savivaldybė (1 vietovė);	Mėginių ėmimo vietos: 1. Kauno apskritis (1 vietovė); 2. Klaipėdos apskritis (1 vietovė); 3. Šiaulių apskritis (1 vietovė); 4. Panevėžio apskritis (1 vietovė); 5. Utenos rajono savivaldybė (1 vietovė); 6. Ignalinos	Mėginių ėmimo vietos: 1. Kauno apskritis (1 vietovė); 2. Klaipėdos apskritis (1 vietovė); 3. Šiaulių apskritis (1 vietovė); 4. Panevėžio apskritis (1 vietovė); 5. Utenos rajono savivaldybė (1 vietovė); 6. Ignalinos	Matavimo taškai: 1. Kupiškio rajono savivaldybė (16 taškų); 2. Ignalinos rajono savivaldybė (16 taškų); 3. Vilniaus apskritis, išskyrus Vilnių (10 taškų); 4. Vilnius (10 taškų); 5. Kaunas (10 taškų);	Mėginių ėmimo vietos: Vilniaus apskritis (10 vietovių – 1 k./met.*)

17. Medininkai; 18. Molėtai; 19. Pagėgiai; 20. Palūšė; 21. Panevėžys; 22. Pavoverė; 23. Plateliai; 24. Raipolė; 25. Raseiniai; 26. Rimšė; 27. Rokiškis; 28. Rusnė; 29. Rūgšteliškis; 30. Smalininkai; 31. Šalčininkai; 32. Širvintos; 33. Švenčionys; 34. Turgeliai; 35. Turmantas; 36. Ukmergė; 37. Utena; 38. Valkininkai.			1.3. Skirvytė ties Rusne (vanduo – 4 k./met.*; dugno nuosėdos – 2 k./met.*); 1.4. Akmena – Danė žiotyse (vanduo – 4 k./met.*; dugno nuosėdos – 2 k./met.*); 1.5. Šventoji žiotyse (vanduo – 4 k./met.*; dugno nuosėdos – 2 k./met.*); 1.6. Šešupė ties pasieniu su Kaliningradu (vanduo – 4 k./met.*; dugno nuosėdos – 2 k./met.*); 2. Ežerai: 2.1. Drūkšiai (vanduo ir dugno nuosėdos 4	6. Ignalinos rajono savivaldybė (1 vietovė); 7. Zarasų rajono savivaldybė (1 vietovė); 8. Vilniaus apskritis (7 vietovės).	6. Ignalinos rajono savivaldybė (1 vietovė); 7. Zarasų rajono savivaldybė (1 vietovė); 8. Vilniaus apskritis (7 vietovės).	rajo savivaldybė (1 vietovė); 7. Zarasų rajono savivaldybė (1 vietovė); 8. Vilniaus apskritis (7 vietovės).	6. Klaipėda (10 taškų); 7. Šiauliai (10 taškų); 8. Panevėžys (10 taškų).	
---	--	--	---	--	--	---	--	--

			k./met.*, biota (augmenija) – 1 k./met.*); 2.2. Plateliai (vanduo ir dugno nuosėdos – 2 k./met.*); 3. Kuršių marios (1 stotis, vanduo – 4 k./met.*, dugno nuosėdos – 3 k./met.*); 4. Baltijos jūra (2-3 stotys, vanduo – 4 k./met.*, dugno nuosėdos – 3 k./met.*, biota (žuvys ir augmenija) – 1 k./met.*); Nuolatiniai aplinkos gama dozės galios matavimai: 1. Upės: 1.1. Nemunas: 1.1.1.					
--	--	--	---	--	--	--	--	--

			Smalininkai; 1.1.2. Rusnė; 1.2. Neris; Buivydžiai.					
--	--	--	---	--	--	--	--	--

*- kartai per metus;

2. Retasis valstybinio radiologinio monitoringo tinklas (toliau – retasis monitoringo tinklas) pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė. Retasis monitoringo tinklas

Aplinkos gama dozės galios monitoringas	Aerozolių monitoringas	Iškritų monitoringas	Paviršinio vandens monitoringas	Geriamojo vandens monitoringas	Pieno monitoringas	„Maisto krepšelio“ monitoringas (paros racionas)	Aplinkos dozės ekvivalento monitoringas
Automatinės matavimo stotys: 1. Vilnius; 2. Kaunas; 3. Klaipėda; 4. Šiauliai; 5. Visaginas	Automatinė matavimo stotis: Utena	Mėginių ėmimo vieta: Vilniaus apskritis (1 vietovė).	Mėginių ėmimo vietos: Ežerai: Kauno marios (vanduo – 6 k./met.*, dugno nuosėdos – 1 k./met.*)	Mėginių ėmimo vieta: Vilniaus apskritis (1 vietovė).	Mėginių ėmimo vieta: Vilniaus apskritis (1 vietovė).	Mėginių ėmimo vieta: Vilniaus apskritis (1 vietovė).	-

*- kartai per metus.

APLINKOS KOMPONENTŲ MĖGINIŲ ĖMIMO REIKALAVIMAI IR NUSTATOMI RADIONUKLIDAI AR PARAMETRAI

1. Aerosolių matavimai atliekami, laikantis šių reikalavimų:
 - 1.1. aerosolių mėginiai turi būti imami nuolatos;
 - 1.2. gama spinduolių aktyvumo koncentracijos matavimai turi būti vykdomi reguliariai ir turi būti apskaičiuojama mėnesio matavimų rezultatų vidutinė vertė;
 - 1.3. ^7Be matavimų duomenys turi būti teikiami kaip kokybinis naudojamų metodų patikrinimas;
 - 1.4. detalūs aerosolių monitoringo reikalavimai pateikti Valstybinėje aplinkos monitoringo 2018-2023 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2018-2023 metų programos patvirtinimo“ (toliau – VAMP).
2. Aplinkos gama dozės galios matavimai atliekami laikantis šių reikalavimų:
 - 2.1. aplinkos gama dozės galia turi būti matuojama nepertraukiamai ir turi būti apskaičiuojama mėnesio matavimų rezultatų vidutinė vertė;
 - 2.2. detalūs aplinkos gama dozės galios monitoringo reikalavimai pateikti VAMP.
3. Iškritų tankiajame valstybinio radiologinio monitoringo tinkle (toliau – tankusis monitoringo tinklas) matavimai atliekami laikantis šių reikalavimų:
 - 3.1. iškritų mėginiai imami nuolatos;
 - 3.2. turi būti matuojamas visuminis beta aktyvumas ploto vienetui per laiko vienetą ir turi būti apskaičiuojama mėnesio matavimų rezultatų vidutinė vertė;
 - 3.3. detalūs iškritų monitoringo reikalavimai pateikti VAMP.
4. Paviršinio vandens tyrimai atliekami, laikantis šių reikalavimų:
 - 4.1. upių vandens mėginiai turi būti imami vietose, kur matuojamas debitas. Vidutinis debitas mėginių paėmimo laikotarpiu turi būti pateikiamas kartu su aktyvumo koncentracijos matavimų rezultatais;
 - 4.2. paviršinio vandens mėginiuose turi būti matuojama gama spinduolių aktyvumo koncentracija. Jei atliekami likutinio beta aktyvumo koncentracijos tyrimai, turi būti pateikiama ir suminio beta aktyvumo koncentracija, atmetus ^{40}K . Vietoj likutinio beta aktyvumo koncentracijos gali būti matuojama ^{90}Sr aktyvumo koncentracija, jos matavimai atliekami tik dalyje mėginių;
 - 4.3. dugno nuosėdų mėginiuose turi būti matuojama gama spinduolių aktyvumo koncentracija ir dalyje mėginių - ^{90}Sr aktyvumo koncentracija;
 - 4.4. biotos (žuvys ir augmenija) mėginiuose turi būti matuojama gama spinduolių aktyvumo koncentracija;
 - 4.5. detalūs paviršinio vandens monitoringo reikalavimai pateikti VAMP.
5. Geriamojo vandens mėginiai imami Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 3 d. įsakyme Nr. V-312 „Dėl „Maisto krepšelio“ radiologinio monitoringo

vykdymo bei radionuklidų kiekių krituliuose ir gyventojų iš aplinkos gautos apšvitos dozės ekvivalento monitoringo Kupiškio ir Ignalinos rajonuose vykdymo reikalavimų patvirtinimo“ nustatyta tvarka, tyrimai atliekami laikantis Lietuvos higienos normoje HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“, nustatytų reikalavimų.

6. Pieno ir „maisto krepšelio“, iškritų retajame valstybinio radiologinio monitoringo tinkle (toliau – retasis monitoringo tinklas) mėginiai imami ir gyventojų iš aplinkos gautos apšvitos dozės ekvivalento matavimai atliekami laikantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 3 d. įsakyme Nr. V-312 „Dėl „Maisto krepšelio“ radiologinio monitoringo vykdymo bei radionuklidų kiekių krituliuose ir gyventojų iš aplinkos gautos apšvitos dozės ekvivalento monitoringo Kupiškio ir Ignalinos rajonuose vykdymo reikalavimų patvirtinimo“ nustatytų reikalavimų.

7. Aplinkos komponentai, nustatomi radionuklidai ar parametrai ir praneštiniosios vertės, taikomi tankiajam monitoringo tinklui, pateikti lentelėje.

Lentelė. Aplinkos komponentai, nustatomi radionuklidai ar parametrai ir praneštiniosios vertės, taikomi tankiajam monitoringo tinklui

Eil. Nr.	Aplinkos komponentas	Tankusis monitoringo tinklas	Retasis monitoringo tinklas	Praneštinioji vertė (taikoma tankiajam monitoringo tinklui)
1.	Aerozoliai	^{137}Cs	^{137}Cs	$0,03 \text{ Bq/m}^3$
		-	^7Be	-
2.	Iškritos	Visuminis beta	Visuminis alfa ir visuminis beta	-
			^{90}Sr	-
			^{137}Cs	-
3.	Aplinkos oras	Aplinkos gama dozės galia	Aplinkos gama dozės galia	-
4.	Paviršinis vanduo	^{137}Cs	^{137}Cs	1 Bq/l
		Visuminis beta* arba ^{90}Sr	-	$0,6 \text{ Bq/l}$
5.	Dugno nuosėdos	^{137}Cs	^{137}Cs	-
		^{40}K	^{40}K	-
		^{90}Sr	^{90}Sr	-
6.	Biota (žuvys ir augmenija)	^{137}Cs	-	-
		^{40}K	-	-
7.	Geriamasis vanduo	^3H	^3H	100 Bq/l
		Visuminis alfa ir visuminis beta	Visuminis alfa ir visuminis beta	-
8.	Pienas	^{137}Cs	^{137}Cs	$0,5 \text{ Bq/l}$
		^{90}Sr	^{90}Sr	$0,2 \text{ Bq/l}$
		Visuminis alfa ir visuminis beta	Visuminis alfa ir visuminis beta	-
9.	„Maisto krepšelis“	^{137}Cs	^{137}Cs	$0,2 \text{ Bq/ žmogus para}$
		^{90}Sr	^{90}Sr	$0,1 \text{ Bq/ žmogus para}$

		Visuminis alfa ir visuminis beta	Visuminis alfa ir visuminis beta	-
10.	Aplinka	Aplinkos dozės ekvivalentas	-	-
11.	Dirvožemis	¹³⁷ Cs	-	-

*pagal ⁹⁰Sr (įrangą kalibruojant ⁹⁰Sr ir ⁹⁰Y radionuklidais).

MINIMALŪS REIKALAVIMAI VALSTYBINIO RADIOLOGINIO MONITORINGO DUOMENŲ TEIKIMUI

Teikiant Valstybinio radiologinio monitoringo ir kontrolės duomenis turi būti nurodoma ši informacija:

1. Mėginio aprašas:
 - 1.1. mėginio charakteristikos:
 - 1.1.1. mėginio tipas;
 - 1.1.2. mėginio apdorojimas (pvz., radiocheminis apdorojimas, išlaikymas tam tikrą laiką iki matavimo ir t. t.);
 - 1.2. data ir laikas:
 - 1.2.1. mėginio ėmimo data (ėmimo pradžios data ir ėmimo pabaigos data);
 - 1.2.2. mėginio ėmimo trukmė (ėmimo pradžios laikas ir ėmimo pabaigos laikas) ⁽¹⁾;
 - 1.3. vietovė:
 - 1.3.1. vietovės pavadinimas;
 - 1.3.2. regiono kodas (LT);
 - 1.3.3. platumas, ilguma, išreikštos laipsniais, minutėmis ar dešimtainiais laipsniais;
 - 1.3.4. baseinas (paviršiniams vandenims: upės, ežero, baseino ar jūros pavadinimas) ⁽¹⁾.
2. Matavimų duomenys:
 - 2.1. laboratorijos kodas;
 - 2.2. radionuklidai ar jų grupės;
 - 2.3. prietaiso tipas;
 - 2.4. aktyvumo koncentracijos ar aktyvumo ploto vienetui per laiko vienetą vertė;
 - 2.5. neapibrėžtis;
 - 2.6. neapibrėžties tipas;
 - 2.7. vertės vienetas;
 - 2.8. vertės tipas;
 - 2.9. data (data, kuriai gauta aktyvumo koncentracijos ar aktyvumo ploto vienetui per laiko vienetą vertė) ⁽¹⁾;
 - 2.10. debitas (upių vandens atveju) ⁽¹⁾;
 - 2.11. tūris, pagamintas ar paskirstytas per metus (geriamajam vandeniui) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ – nurodyti, jei reikia.
